

Redaktor: Dr. med. Werner Kroll, Kraków, Albrechtstr. 1a (Krupnicza), tel. 10524. — Wydawnictwo: Gesundheitskammer, Kraków, Albrechtstr. 11a (Krupnicza), tel. 10524. — Odpowiedzialny za dział ogłoszeń: W. von Würzen, Kraków, Albrechtstraße 11a (Krupnicza). — Rachunek bankowy: Gesundheitskammer — w Creditanstalt-Bankverein, Kraków, Adolf-Hitler-Platz, róg Szewskiej. — Pocztowe konto czekowe: Warszawa 73. — Adres telegraficzny: Gesundheitskammer, Kraków. — Prenumerata Zł. 3.— mies. Wszystkie urzędy pocztowe przyjmują zamówienia. — Czasopismo ukazuje się co tydzień.

Artykuły dla części redakcyjnej nadsyłać wyłącznie pod adresem: Redakcja „Zdrowie i Życie“, Kraków, Albrechtstr. 11a (Krupnicza), lub do Oddziału Warszawskiego, Warszawa, Koszykowa 37 (Okręgowa Izba Zdrowia). Rękopisy nadsyłać można bądź to w języku polskim, bądź to niemieckim. — Korespondencję w sprawie ogłoszeń, zwłaszcza ogłoszeń pod szyfrą, kierować wyłącznie: Wydawnictwo Gesundheitskammer, Kraków, Albrechtstr. 11a (Krupnicza).

Nie zamówione rękopisy zwraca się tylko w wypadku dołączenia opłaty pocztowej w odpowiedniej wysokości.

T R E Ś Ć :

	Str
Dr. Władysław SZUMOWSKI, Kraków: O wątrobie	497
Obwieszczenia	499

O WĄTROBIE

(Z wykładów doksztalcających)

Napisał Dr. Władysław Szumowski, Kraków

I. 50 — 60 zadań.

Wątroba jest ważnym narządem, który ma do spełnienia jakieś 50 — 60 zadań. Dla lepszej orientacji można je podzielić na kilka grup.

1. Dzięki obfitemu ukrwieniu i znacznym rozmiarom wątroba ma duże znaczenie w krążeniu krwi. Zajmując położenie bezpośrednio przed prawym sercem, wątroba może przyjąć olbrzymią ilość krwi, do półtora litra, jak gąbka, i może ją w danym razie przy pomocy skurczu żył wątrobowych na jakiś czas zatrzymać. W ten sposób chroni ona serce od przepełnienia i przeciążenia; grając rolę zbiornika zapasowego, wpływa regulująco na całe krążenie. Przypomnieć tu trzeba, że krew odżywcza otrzymuje wątroba przez tętnicę wątrobową (*arteria hepatica*), natomiast krew, którą wątroba ma czynnościowo przerobić, dopływa głównie przez żyłę wrotną (*vena portae*).

2. Drugą grupą zadań wątroby jest wytwarzanie żółci, która z jednej strony jest wydzieliną, potrzebną do trawienia, z drugiej zaś równocześnie, choć w mniejszym stopniu, wydalina, usuwającą z ustroju niektóre ciała niepotrzebne. W skład żółci wchodzi kilkanaście składników chemicznych; przy każdym z nich układają się zadania wątroby.

3. Wątroba odgrywa ważną rolę jako magazyn, w którym czasowo zostają przechowywane węglowodany jako glikogen. Ilość węglowodanów bywa dość znaczna i dochodzi do kilkuset gramów cukru.

4. Wątroba przerabia i niekiedy przechowuje podobnie tłuszcze.

5. W wątrobie wytwarza się mocznik, który powstaje drogą syntezy z prostszych produktów rozkładu białka.

6. Wątroba zubożnia rozliczne jady, jakie by mogły się przedostać do krwi z przewodu pokarmowego. Jest to niejako wielostronne pogotowie ratunkowe.

7. Wątroba bierze udział w powstawaniu fibrynogeny, bliżej niewyjaśniony.

8. Wątroba bierze udział w wytwarzaniu witaminu K.

9. Zawiera ona jakiś bliżej nieznaną składnik przeciwdziałający anemii złośliwej itd.

W związku z intensywną i wielostronną czynnością chemiczną, wątroba posiada bogactwo zacyzów, jak diastazy, zacyzyny proteoklastyczne, lipazy, zacyzyny przemiany kwasów nukleinowych, arginazę, różne oksydazy i katalazy itd.

Ta znaczna ilość zadań chemicznych wątroby jest w wyraźnym rozdźwięku z tym, co można zobaczyć pod mikroskopem. Histochemia czynności materialnych wątroby właściwie ogranicza się do kilku ciał, jak glikogen, tłuszcz, żelazo.

Nie możemy uchwycić pod mikroskopem zaburzeń w najważniejszych nawet czynnościach wątroby, jak w przemianie nukleinowej i białkowej, w syntezie mocznika, w wytwarzaniu ciała przeciwko anemii złośliwej, w wytwarzaniu fibrynogeny, witaminu K, a właściwie nawet i składników żółci.

Występuje niekiedy zupełna sprzeczność z jednej strony między pełną sprawnością fizjologiczną i kliniczną wątroby, a dającymi się stwierdzić po śmierci ciężkimi zmianami histologicznymi w komórkach wątrobowych; z drugiej strony, przeciwnie, przy tużeniu możemy znaleźć komórki tak napelnione tłuszczem, że zozumieć trudno, jak protoplazma do tego stopnia zredukowana, może wypełniać swoje 50 — 60

zadań. Chyba że my jesteśmy w błędzie przypuszczając, że do tylu czynności chemicznych potrzebna jest koniecznie odpowiednio większa ilość czystej protoplazmy. (R ö s s l e).

II. Hepatosis i hepatitis.

Wśród schorzeń wątroby zaczęto rozróżniać od niedawna (najwięcej Robert R ö s s l e, profesor patologii w Berlinie) *hepatosis* i *hepatitis*. *Hepatosi*, analogicznie do *nephrosis*, byłoby to schorzenie mięszu wątroby, natomiast *hepatitis* zapalenie wątroby bez zajęcia mięszu.

Wprawdzie nasuwa się tutaj zaraz zarzut, że takie oddzielenie *hepatosis* od *hepatitis* nie da się przeprowadzić, ponieważ w każdym narządzie stan zapalny połączony jest z uszkodzeniem swoistych komórek mięszu, jednakże wiele przemawia za tym, żeby taki podział zatrzymać.

Znane są trucizny, które nie zostawiając żadnych widocznych śladów w ścianie naczyń krwionośnych, przedostają się przez nią do komórek wątrobowych i wywołują w nich ciężkie uszkodzenia aż do nekrozy włącznie. To byłaby czysta hepatoza. Nie ma przy tym żadnego wysięku. Mowa tu jest o dobrze znanych od dawna, tak zwanych „jadach wątrobowych“, jak fosfor, arsen, alkohol itd., a także o jadach nieznanach, jak w niektórych postaciach ostrego żółtego zaniku wątroby, w których właśnie zmiennym jest zanik i znikanie nabłonka w zrazikach wątrobowych. Ponieważ w tych stanach ścianki naczyń włoskowatych i włókna kratkowe pozostają nienaruszone, przeto całe to rusztowanie po prostu zapada się, stwarzając warunki do wytworzenia się blizny, o ile naturalnie nie nastąpi regeneracja, która jest możliwa. Jeżeli ucierpiał i zanikły tylko kawałki beleczek mięszu, a nie całe belecзки, wtedy regeneracja może nastąpić. I to jest przyczyną, dlaczego nekrozy częściowe, zwłaszcza centralne mogą się wygoić, bez zostawienia blizny.

To samo, jak się zdaje, dotyczy również spraw nekrotycznych pożółtaczkowych. Napewno obserwowano takie zejście u zwierząt doświadczalnych, u których podwiązano *ductus choledochus*, a także przy gojeniu się centralnych nekroz anoksemicznych (R o s i n).

W ten sposób jesteśmy niejako usprawiedliwieni, gdy mówimy *cum grano salis* o „czystych hepatozach“.

Rzecz prosta, istnieje znaczne stopniowanie wśród możliwych uszkodzeń, na przykład w tym sensie, że są lekkie i łatwo ustępujące zmiany w komórkach, obok ciężkich nie mogących już wrócić do normy uszkodzeń w układzie naczyniowym i odwrotnie.

Wśród schorzeń wątroby u człowieka wątroba eklamptyczna byłaby przykładem różnego możliwego nasilenia zmian w naczyniach włoskowatych i w nabłonkowym mięszu.

Z drugiej strony jako przeciwny ekstrem występuje czysta *hepatitis* bez hepatozy. Jest ona zasadniczo możliwa tylko w słabych postaciach zapalenia przy jadach naczyń włoskowatych bez powinowactwa do mięszu wątrobowego i bez następowego wytwarzania ciał toksycznych dla tegoż mięszu.

Najlepszym przykładem takiego stanu jest „*hepatitis serosa*“, opisana przez R ö s s l e g o i E p p i n g e r a, potwierdzona na materiale eksperymentalnym i klinicznym.

W tej postaci ukazuje się w szczelinach D i s s e g o

między ścianką naczyń włoskowatych a beleczką komórek wątrobowych wysięk z dużą zawartością białka. Ten wysięk może dalej uszkadzać *mezenchimę*, może psuć rusztowanie włókien kratkowych i prowadzić do dysocjacji komórek wątrobowych, do rozluźnienia układu nabłonka. To byłaby t. zw. „desmolyza“.

Dowodem możliwości takiej czystej *hepatitis* bez hepatozy jest fakt, że komórki wątrobowe w takich schorzeniach pozostają nienaruszone, że czynności wątroby, nawet wytwarzanie żółci, nie ulega wyraźniejszej zmianie i że to ciężkie uszkodzenie związku komórek może się wyrównać. Mogą powstać nowe włókna kratkowe. Może się też rozwinąć to, co trzeba by nazwać „sklerozą“ wątroby.

Powyższe poglądy na *hepatitis* i *hepatosis* mają duże znaczenie dla zrozumienia różnych rodzajów marskości wątroby, o czym obszernie mówi dalej Rössle w styczniowym zeszytzie czasopisma „Jahres-kurse für ärztliche Fortbildung“ 1942.

III. Zwyródnienia komórek wątrobowych.

Wątpliwości dotyczące t. zw. „zwyródnień“ komórek wątrobowych, jak wiadomo, są stare i do tej pory nierozstrzygnięte. Przyczyną tego jest po części niejasność pojęcia zwyródnienia w ogóle, po części zaś szczególna trudność w przeprowadzeniu granicy między normalnym a chorobliwym nagromadzeniem zapasów w komórce wątrobowej a także, w razie niezwykłego nagromadzenia, trudność rozpoznania zaburzeń czynnościowych i uchwycenia niebezpieczeństwa, o ile ono grozi życiu komórki.

Weźmy przykład: Ani w świecie zwierzęcym, ani u człowieka, poza wątrobą, nie znane jest występowanie glikogenu lub tłuszczu w jądrach komórek. W wątrobie glikogen w ten sposób pojawia się dość często, tłuszcz rzadziej, ale bez żadnego związku z obecnością lub nieobecnością glikogenu lub tłuszczu w protoplazmie. Niezwykłość tego obrazu nasuwa myśl o zwyródnieniu albo przynajmniej o jakimś zaburzeniu w przemianie materii danych komórek; ale zresztą nic innego w nich nie wskazuje na jakieś uszkodzenie komórki. Na tym przykładzie widzimy, jak trudno jest interpretować nienormalne stany nawet takie, które się daje uchwycić mikrochemicznie. A ile się może jeszcze nagromadzić innych materiałów w komórce wątrobowej, normalnych i nienormalnych, których histochemicznie wykazać nie umiemy! Na przykład, powiększenie ilości związanego żelaza albo nagromadzenie miedzi, znane chemikom fizjologicznym, pozostaje ukryte przed okiem histologa.

Z ciał organicznych jedynie glikogen i tłuszcz są uchwytne w swoich wahaniach wewnątrzkomórkowych. Najprościej przedstawia się sprawa z glikogenem. Zwyródnienia glikogenowego nie znamy. Naciek glikogenowy przy niewystarczającej glikogenolizie w hypofunkcji nadnerczy albo w hyperinsulinizmie tak samo, jak się zdaje, nie grozi niczym komórce, podobnie jak i utuczenie jej tłuszczem. Przy eksperymentalnej tuczności glikogenowej (J u n k e r s d o r f) gra, jak się zdaje, pewną rolę względna niedomoga rdzenia nadnerczy może razem z wzrostem tkanki wysepek Langerhansa.

Natomiast w chorobie Gierkego (*hepatonephromegalia glycogenica*) podobna zmiana w komórkach

wątrobowych łączy się ze szczególną marskością, towarzyszącą magazynowaniu (Speicherungszierrhose).

Jeżeli spadanie zawartości glikogenu w wątrobie poniżej pewnej miary uznamy za wskaźnik bezbronności wątroby, to zrozumiemy ciężkie następstwa tego braku w chorobie Basedowa oraz w ekspery-

mentalnym zatruciu peptonem, gdy ukazują się w moczu barwinki żółciowe (Asher i Pletniow). W ten sposób otwiera się droga do zrozumienia działania jądów jelitowych, którym przypisuje się duże znaczenie w powstawaniu zwykłej marskości wątroby.

(C. d. n.)

Bekanntmachungen und Verordnungen, die den Gesamtumfang der Gesundheitskammer betreffen

BEKANNTMACHUNG
des Leiters der Abteilung Gesundheitswesen
in der Regierung des Generalgouvernements
vom 13. Mai 1942

Registrierung der pharmazeutischen Spezialitäten
(Schluß)

Reg. Nr.			
3255	Novocain ad us. vet., Amp., 4%	5×10 ccm.	BEHRINGWERKE, Leverkusen
3256	Novocain ad us. vet., Amp., 2%	5×10 ccm.	BEHRINGWERKE, Leverkusen
3257	Cebion, Paste	ca. 15 g	MERCK, Darmstadt
3258	Pellidol ad us. vet. Salbe	80, 250 g 500, 1000 g	BEHRINGWERKE, Leverkusen
3259	Rephrin ad us. vet., fl. " " " " fl. " " " " Amp.	1×10 ccm. 5×10 ccm. 10×3 ccm.	BEHRINGWERKE, Leverkusen
3260	Colfin-Mixtur ad us. vet., fl.	125 g	ASID, Warschau
3261	Scophedal Merck, Amp.	1, 3, 10, 100 ccm.	MERCK, Darmstadt
3262	Rivanol ad us. vet., Tabl. 0,5 g	10 St.	BEHRINGWERKE, Leverkusen
3262	Rivanol ad us. vet., Tabl. 0,1 g	20 St.	BEHRINGWERKE, Leverkusen
3264	Rivanol ad us. vet., Subst.	10 g	BEHRINGWERKE, Leverkusen
3265	Tonophosphan ad us. vet. " " " Amp. " " " " " " " "	5×5 ccm. 5×10 ccm. 5×20 ccm. 2×50 ccm.	BEHRINGWERKE, Leverkusen
3266	Trypaflavin ad us. vet.	10 g	BEHRINGWERKE, Leverkusen
3267	Trypaflavin ad us. vet. Amp. 2%	4×20 ccm. 2×50 ccm.	BEHRINGWERKE, Leverkusen
3268	Obstinol, Emulsion	200 ccm.	Dr. Hermann THIEMANN, Lünen
3269	Scilloral, Kapseln 0,5 g " " " "	15, 30 g 100 g	ASTA A. G., Brackwede
3270	Citretten, Tabl.	75, 200 St.	BENCKISER, Ludwigshafen

Obwieszczenia i rozporządzenia dot. całokształtu Izby Zdrowia

OBWIESZCZENIE
kierownika Wydziału Spraw Zdrowotnych
w Rządzie Generalnego Gubernatorstwa
z 13 maja 1942.

Rejestracja specyfików farmaceutycznych
(Dokończenie)

Nr. rejestr.			
3255	Novocain ad us. vet., ampułki 4%	5×10 ccm.	BEHRINGWERKE, Leverkusen
3256	Novocain ad us. vet., ampułki 2%	5×10 ccm.	BEHRINGWERKE, Leverkusen
3257	Cebion, pasta	ca 15 g	MERCK, Darmstadt
3258	Pellidol ad us. vet. " maść	80,250 g 500, 1000 g	BEHRINGWERKE, Leverkusen
3259	Rephrin ad us. vet., plyn " plyn " ampułki	1×10 ccm. 5×10 ccm. 10×3 ccm.	BEHRINGWERKE, Leverkusen
3260	Colfin-Mixtur ad us. vet., plyn	125 g	ASID, Warschau
3261	Scophedal Merck, ampułki	1, 3, 10, 100 ccm.	MERCK, Darmstadt
3262	Rivanol ad us. vet., tabletki 0,5 g	10 szt.	BEHRINGWERKE, Leverkusen
3263	Rivanol ad us. vet., tabletki 0,1 g	20 szt.	BEHRINGWERKE, Leverkusen
3264	Rivanol ad us. vet., szczery	10 g	BEHRINGWERKE, Leverkusen
3265	Tonophosphan ad us. vet. " ampułki " " " "	5×5 ccm. 5×10 ccm. 5×20 ccm. 2×50 ccm.	BEHRINGWERKE, Leverkusen
3266	Trypaflavin ad us. vet.	10 g	BEHRINGWERKE, Leverkusen
3267	Trypaflavin ad us. vet. " ampułki 2%	4×20 ccm. 2×50 ccm.	BEHRINGWERKE, Leverkusen
3268	Obstinol, zawiesina	200 ccm	Dr. Hermann THIEMANN, Lünen
3269	Scilloral, kapsułki 0,5 g " " " "	15, 30 g 100 g	ASTA A. G., Brackwede
3270	Citretten, tabletki	75, 200 szt.	BENCKISER, Ludwigshafen

3271	Transpulmin, Amp.	5×2, 2 ccm.	3271	Transpulmin, ampulki	5×2, 2 ccm.
	CHEMIEWERK, HOMBURG,			CHEMIEWERK, HOMBURG,	
		Frankfurt/M.			Frankfurt/M.
3272	Cebion, Tabl.	10, 20 St.	3272	Cebion, tabletki	10, 20 szt.
	" "	100, 1000 St.		" "	100, 1000 szt.
	MERCK, Darmstadt			MERCK, Darmstadt	
3273	Cebion, Amp. 1 ccm.	10, 50, 100 St.	3273	Cebion, ampulki 1 ccm.	10, 50, 100 szt.
	" " 2 ccm.	5, 25, 100 St.		" " 2 ccm.	5, 25, 100 szt.
	MERCK, Darmstadt			MERCK, Darmstadt	
3274	Cebion forte, Amp.	3, 10, 100 St.	3274	Cebion forte, ampulki	3, 10, 100 szt.
	MERCK, Darmstadt			MERCK, Darmstadt	
3275	Betabion, Tabl.	20, 100, 500 St.	3275	Betabion, tabletki	20, 100, 500 szt.
	MERCK, Darmstadt			MERCK, Darmstadt	
3276	Betabion, Amp.	3, 10, 50 St.	3276	Betabion, ampulki	3, 10, 50 szt.
	MERCK, Darmstadt			MERCK, Darmstadt	
3277	Betabion „forte“, Amp.	3, 10, 50 St.	3277	Betabion „forte“ ampulki	3, 10, 50 szt.
	MERCK, Darmstadt			MERCK, Darmstadt	
3278	Eufilat, Dragees	30, 150 St.	3278	Eufilat, drażetki	30, 150 szt.
	SÄCHS. SERUMWERK, Dresden			SÄCHS. SERUMWERK, Dresden	
3279	Pervitin, Amp.	6 St.	3279	Pervitin, ampulki	6 szt.
	TEMLER-WERKE, Berlin			TEMLER-WERKE, Berlin	
3280	Neo-Lubrokal, Tabl.	10, 20, 50, 250 St.	3280	Neo-Lubrokal, tabletki	10, 20 szt.
	ALBERT, Wiesbaden-Biebrich			" "	50, 250 szt.
3281	Activit, fl.	150 g	3281	Activit, płyn	150 g
	L. Spiess & Sohn, Warschau			L. Spiess & Sohn, Warschau	

Krakau, den 13. Mai 1942.

Der Leiter
der Abteilung Gesundheitswesen in der
Regierung des Generalgouvernements
Im Auftrage:
(—) *Dr. Weber*
Pharmazierat

Kraków, dnia 13 maja 1942.

Kierownik Wydziału Spraw Zdrowotnych
W Rządzie Generalnego Gubernatorstwa
Z polecenia:
Dr Weber
radca farmacji

BEKANNTMACHUNG

des Leiters der Abteilung Gesundheitswesen
in der Regierung des Generalgouvernements
vom 20. Mai 1942

Auf Grund der Verordnung über die Herstellung und den Verkehr mit organotherapeutischen Präparaten vom 10. Juni 1933 (Gesetzblatt der Republik Polen 1933 Pos. 344), werden folgende organotherapeutischen Präparate registriert:

Reg. Nr.			
403/Org.	Folliculin Menformon, 10 mg, fl	10 ccm	
	DEGEWOP, Berlin		
404/Org.	Folliculin Menformon, 0,1 mg, Dragees	15 St.	
	DEGEWOP, Berlin		
405/Org.	Folliculin Menformon, 0,3 mg, Dragees	10 St.	
	DEGEWOP, Berlin		
406/Org.	Folliculin Menformon, 1 mg, Dragees	10 St.	
	DEGEWOP, Berlin		
407/Org.	Folliculin Menformon, 0,1 mg, Amp.	5×1 ccm	
	DEGEWOP, Berlin		
408/Org.	Folliculin Menformon, 2,5 mg, fl.	5 ccm	
	DEGEWOP, Berlin		

OBWIESZCZENIE

Kierownika Wydziału Spraw Zdrowotnych
w Rządzie Generalnego Gubernatorstwa
z dnia 20. maja 1942

Na podstawie rozporządzenia o wytwarzaniu i obrocie preparatów organo-terapeutycznych z dnia 10. czerwca 1933 r. (Dz. U. R. P. 1933 poz. 344), rejestruje się następujące preparaty organo-terapeutyczne:

Nr. rejestr.			
403/Org.	Folliculin Menformon, 10 mg, płyn	10 ccm	
	DEGEWOP, Berlin		
404/Org.	Folliculin Menformon, 0,1 mg, drażetki	15 szt.	
	DEGEWOP, Berlin		
405/Org.	Folliculin Menformon, 0,3 mg, drażetki	10 szt.	
	DEGEWOP, Berlin		
406/Org.	Folliculin Menformon, 1 mg, drażetki	10 szt.	
	DEGEWOP, Berlin		
407/Org.	Folliculin Menformon, 0,1 mg, ampulki	5×1 ccm	
	DEGEWOP, Berlin		
408/Org.	Folliculin Menformon, 2,5 mg, płyn	5 ccm	
	DEGEWOP, Berlin		

409/Org.	Folliculin Menformon, 2 mg, Salbe DEGEWOP, Berlin	20 g	409/Org.	Folliculin Menformon, 2 mg, maść DEGEWOP, Berlin	20 g
410/Org.	Folliculin Menformon, 0,05 mg, Styli DEGEWOP, Berlin	12 St.	410/Org.	Folliculin Menformon, 0,05 mg, pręciki DEGEWOP, Berlin	12 szt.
411/Org.	Folliculin Menformon, 0,1 mg, Supp. DEGEWOP, Berlin	10 St.	411/Org.	Folliculin Menformon, 0,1 mg, DEGEWOP, Berlin	10 szt.
412/Org.	Folliculin Menformen forte 5 mg, Amp. DEGEWOP, Berlin	1, 6 St.	412/Org.	Folliculin Menformon silna 5 mg, ampulki DEGEWOP, Berlin	1, 6 szt.
413/Org.	Ovowop, Dragees DEGEWOP, Berlin	30, 50 St.	413/Org.	Ovowop, drażetki DEGEWOP, Berlin	30, 50 szt.
414/Org.	Pernaemyl, Amp. DEGEWOP, Berlin	6,50 St.	414/Org.	Pernaemyl, ampulki DEGEWOP, Berlin	6, 50 szt.
415/Org.	Pernaemyl forte Amp. (5-fach) 2 ccm 5 ccm DEGEWOP, Berlin	1, 3, 6 St. 1 St.	415/Org.	Pernaemyl silny, ampulki (5-krotnie) 2 ccm 5 ccm DEGEWOP, Berlin	1, 3, 6 szt. 1 szt.
416/Org.	Pernaemyl, fl. DEGEWOP, Berlin	75 ccm	416/Org.	Pernaemyl, plyn DEGEWOP, Berlin	75 ccm
417/Org.	Pregnyl, 300 IE, Amp. DEGEWOP, Berlin	3 St.	417/Org.	Pregnyl, 300 jedn. międzynar. ampulki DEGEWOP, Berlin	3 szt.
418/Org.	Pregnyl, 1000 IE, Amp. DEGEWOP, Berlin	1, 5 St.	418/Org.	Pregnyl, 1000 j. m., amp. DEGEWOP, Berlin	1, 5 szt.
419/Org.	Pregnyl, 100 RE, Tabl. DEGEWOP, Berlin	30 St.	419/Org.	Pregnyl, 100 j. szczur., tabl. DEGEWOP, Berlin	30 szt.
420/Org.	Pregnyl, 500 RE, Tabl. DEGEWOP, Berlin	30 St.	420/Org.	Pregnyl, 500 j. szczur., tabl. DEGEWOP, Berlin	30 szt.
421/Org.	Progestin, 1 mg, Amp. DEGEWOP, Berlin	5×1 ccm	421/Org.	Progestin, 1 mg, amp. DEGEWOP, Berlin	5×1 ccm
422/Org.	Progestin, 5 mg, Amp. DEGEWOP, Berlin	5×1 ccm	422/Org.	Progestin, 5 mg, amp. DEGEWOP, Berlin	5×1 ccm
423/Org.	Ventraemon, Pulv. DEGEWOP, Berlin	75, 150 g	423/Org.	Ventraemon, proszek DEGEWOP, Berlin	75, 150 g
427/Org.	Progynon, 2 mg, fl. SCHERING A. G., Berlin	20 ccm	427/Org.	Progynon, 2 mg, plyn SCHERING A. G., Berlin	20 ccm
428/Org.	Prolan-öl „stark“ ad us. vet., fl. BEHRINGWERKE, Leverkusen	20 ccm	428/Org.	Prolan-olej „silny“ ad us. vet., plyn BEHRINGWERKE, Leverkusen	20 ccm
429/Org.	Evion ad us. vet., Kaps. MERCK, Darmstadt	50 St.	429/Org.	Evion ad us. vet., kapsulki MERCK, Darmstadt	50 szt.
430/Org.	Evion ad us. vet., Amp. 10 ccm MERCK, Darmstadt	1, 10 St.	430/Org.	Evion ad us. vet., ampulki 10 ccm MERCK, Darmstadt	1, 10 szt.
431/Org.	Padutin, fl. BAYER, Leverkusen	10 ccm	431/Org.	Padutin, plyn BAYER, Leverkusen	10 ccm
432/Org.	Padutin, Dragees BAYER, Leverkusen	20 St.	432/Org.	Padutin, drażetki BAYER, Leverkusen	20 szt.
433/Org.	Padutin, Amp. BAYER, Leverkusen	5×1 ccm	433/Org.	Padutin, ampulki BAYER, Leverkusen	5×1 ccm
434/Org.	Progynon „stark“ 15 mg, fl. SCHERING A. G., Berlin	20 ccm	434/Org.	Progynon „silny“ 15 mg plyn SCHERING A. G., Berlin	20 ccm
435/Org.	Pankreon, Tabl. KALI-CHEMIE A. G., Berlin	25, 100 St. 1000 St.	435/Org.	Pankreon, tabl. KALI-CHEMIE A. G., Berlin	25, 100, 1000 szt.
436/Org.	Testoviron, 5 mg, Amp. SCHERING A. G., Berlin	4×1 ccm	436/Org.	Testoviron, 5 mg, ampul. SCHERING A. G., Berlin	4×1 ccm
437/Org.	Testoviron, 10 mg, Amp. SCHERING A. G., Berlin	4×1 ccm	437/Org.	Testoviron, 10 mg, ampul. SCHERING A. G., Berlin	4×1 ccm
438/Org.	Testoviron, 25 mg, Amp. SCHERING A. G., Berlin	4×1 ccm	438/Org.	Testoviron, 25 mg, ampul. SCHERING A. G., Berlin	4×1 ccm
439/Org.	Pankreon, Pulv. KALI-CHEMIE A. G., Berlin	10, 25, 50 g	439/Org.	Pankreon, prosz. KALI-CHEMIE A. G., Berlin	10, 25, 50 g

440/Org.	Lacarnol, fl. BAYER, Leverkusen	20 ccm	440/Org.	Lacarnol, płyn BAYER, Leverkusen	20 ccm
441/Org.	Progynon „stark“ 10 000 IE Dragees SCHERING A. G., Berlin	15 St.	441/Org.	Progynon „silny“ 10 000 j. m., drażetki SCHERING A. G., Berlin	15 szt.
442/Org.	Lacarnol, Amp. BAYER, Leverkusen	5×1 ccm	442/Org.	Lacarnol, ampuł. BAYER, Leverkusen	5×1 ccm
443/Org.	Progynon, 1000 IE Dragees SCHERING A. G., Berlin	15, 30 St. 60, 150 St.	443/Org.	Progynon 1000 j. m., drażet. SCHERING A. G., Berlin	15, 30, 60, 150 szt.
444/Org.	Testoviron-Tropfen „T“ transcutan, 50 mg SCHERING A. G., Berlin	10 ccm	444/Org.	Testoviron-krople „T“ transcutan 50 mg SCHERING A. G., Berlin	10 ccm
445/Org.	Proluton, 2 mg, Amp. SCHERING A. G., Berlin	3×1 ccm	445/Org.	Proluton 2 mg, ampuł. SCHERING A. G., Berlin	3×1 ccm
446/Org.	Proluton, 5 mg, Amp. SCHERING A. G., Berlin	3×1 ccm	446/Org.	Proluton 5 mg, ampuł. SCHERING A. G., Berlin	3×1 ccm
447/Org.	Proluton, 10 mg, Amp. SCHERING A. G., Berlin	3×1 ccm	447/Org.	Proluton 10 mg, ampuł. SCHERING A. G., Berlin	3×1 ccm
448/Org.	Proluton C, 5 mg, Dragees SCHERING A. G., Berlin	10, 25 St.	448/Org.	Proluton C, 5 mg, drażetki SCHERING A. G., Berlin	10, 25 szt.
449/Org.	Proluton C, 10 mg, Dragees SCHERING A. G., Berlin	25 St.	449/Org.	Proluton C, 10 mg, drażet. SCHERING A. G., Berlin	25 szt.

(Fortsetzung folgt)

(C. d. n.)

**NIEDZIELNE DYŻURY LEKARZY
w Krakowie**

na dzień 12 lipca 1942

Lekarze ogólni:

Dr. Maciejewski Józef, Zyblikiewicza 12
Lek. Maciejewski Juliusz, Bonerowska 9/5
Dr. Majewicz Edmund, Straszewskiego 24
Lek. Makomaski Zdzisław, Grochowska 12
Dr. Malanek Adam, św. Wawrzyńca 40
Lek. Małachowski Józef, Rakowicka 6
Lek. Matkowski Jarosław, św. Wawrzyńca 20
Lek. Mazurkiewicz Anna, I. Osiedle Ofic. 34
Lek. Meyer Jan Zbigniew, Kołłątaja 2

Lekarze chorób kobiecych:

Lek. Szancerówna Zofia, Syrokomli 3
Dr. Szczerbiński Edward, Powiśle 2
Lek. Szeffel Irena, Żuławska 11 a

Lekarze chorób dziecięcych:

Dr. Smreczyńska Janina, Smoleńska 23
Dr. Sokołowska Anna, Potockiego 8

Chirurdzy:

Lek. Stafiera Jan, Ks. Siemaszki 13. b.
Dr. Stypa Mieczysław, Zyblikiewicza 5

Dermatolog:

Dr. Malinowski Stanisław, Kochanowskiego 29

Neurolog:

Dr. Ferens Ernest, Zielona 21

Lekarze dentyści:

Lek. Hamerska Czesława, Starowiślna 19
Lek. Jaśkiewicz Jan, Floriańska 19
Lek. Rucińska Morgulec Maria, Batorego 1

Uprawniony technik dentystyczny:

Martynkowska Maria, Pańska 6

**NIEDZIELNE DYŻURY LEKARZY
w Krakowie**

na dzień 19. VII. 1942

Lekarze ogólni:

Lek. Meyerowa Maria, Kołłątaja 2
Lek. Michałkiewicz Witold, Sebastiana 30
Lek. Mierowski Jan, Czysta 1
Lek. Miklaszewski Wiktor, Pierackiego 7
Lek. Miś Marian, Mogilska 24
Dr. Morawski Karol, Karmelicka 45
Dr. Morus Adam, Warneńczyka 3
Dr. Motylewicz Antoni, Retmańska 6, Ludwinów
Lek. Mruk Józef, Legionów 14

Lekarze chorób kobiecych:

Dr. Szlank Józef, Sebastiana 10
Dr. Szlapakówna Helena, Garbarska 12
Dr. Ślęczka Zofia, Zwierzyniecka 11

Lekarze chorób dziecięcych:

Dr. Spoczyńska Jadwiga, Szlak 14 b.
Dr. Stawiarska Gabriela, Pierackiego 17

Chirurdzy:

Dr. Sznajder Włodzimierz, Starowiślna 4
Dr. Trella Julian, Orzeszkowej 9

Dermatolog:

Dr. Małkiewicz Edward, Blich 3

Neurolog:

Lek. Gérard de Festenburg Er., Siemiradzkiego 12

Lekarze dentyści:

Lek. Kozakowa Olga, Dietla 105
Lek. Brodkiewiczowa Zofia, Wielopole 6
Lek. Chadżijew Donczo Iliew, Lelewela 17

Uprawniony technik dentystyczny:

Piżł Stanisław, Powiśle 2